

Către

Dna. Alina Costachescu Director general, Autoritatea de Management pentru Programul Tranziție Justă, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

DI. Simion Cretu, Director General ADR Centru

Dna. Andreea Potinteu, Director Organism intermediar Programul Tranziție Justă

DI. Péter Ferenc, Grupul județean pentru coordonarea tranziției spre neutralitatea climatică în județul Mureș

Semnatarii acestei scrisori, organizații de protecția mediului din județul Mureș, am luat la cunoștință cu satisfacție elaborarea Planului Teritorial de Tranziție Justă pentru județul Mureș.

Organizațiile noastre militează de peste 20 de ani pentru dezvoltarea durabilă, reducerea și combaterea efectelor schimbărilor climatice, oprirea scăderii biodiversității în județul Mureș, și pentru tranziția economiei către o economie verde, rezilientă.

Având în vedere experiența și expertiza noastră în domeniile care contribuie esențial la o tranziție verde și justă, și luând în considerare importanța participării publice în deciziile privind mediul înconjurător care ar îmbunătăți calitatea și implementarea acestor decizii și care, totodată, ar contribui la conștientizarea publicului asupra acestei problematice, considerăm că putem avea o contribuție consistentă la programul Tranziția Justă.

Având în vedere totodată că programul este în faza de elaborare destul de avansată, fiind în faza de lansare a primelor apeluri de proiecte, considerăm că e momentul oportun să vă oferim contribuția noastră la o colaborare constructivă și în același timp, solicităm informații relevante asupra următoarelor întrebări:

- Județul Mureș a fost inclus în acest program de către UE, din cauza emisiilor de dioxid de carbon al combinatului Azomureș și al termocentralei de la Iernut. Văzând că Azomureș este unul din beneficiari eligibili, puteți să ne dați informații cantitative despre reducerea de emisii de dioxid de carbon așteptat la sfârșitul programului pentru combinatul Azomureș?
- Județul Mureș fiind inclus ca un important emițător de dioxid de carbon - considerăm că la sfârșitul programului ar trebui ca emisiile de carbon în județ **să scadă semnificativ**, iar emisiile rămase să fie **compensate** măcar parțial prin reținerea dioxidului de carbon. Fiind demonstrat din punct de vedere științific că sistemele ecologice funcționale pot reține cel mai eficient dioxidul de carbon, puteți să ne informați, despre căile prin care Planul Teritorial de Tranziție Justă sprijină scăderea emisiilor de carbon direct sau indirect și dacă activitățile de renaturare (i.e. împădurire), sau restaurare a sistemelor ecologice (de exemplu a zonelor umede) au fost incluse ca soluții? Puteți cuantifica așteptările estimate la sfârșitul programului?
- Fiind cunoscut faptul că în cazul programelor finanțate de Uniunea Europeană implicarea tuturor părților interesate este o solicitare fundamentală, puteți să ne informați cum doriți să implicați organizațiile societății civile în implementarea PTTJ-ului, luând în considerare și faptul că organizațiile de protecția mediului – având

acest domeniu ca și obiectivul activității lor- pot aduce o contribuție semnificativă la succesul implementării acestui program.

- Din cauza faptului că domeniul transportului a fost sursa a circa un sfert din totalul de emisii de CO2 din UE în 2019 iar dintre acestea, 71,7% au provenit din transportul rutier, conform unui raport al Agenției Europene de Mediu propunem ca să fie finanțate măsuri active pentru a reduce dependența utilizării autoturismului în deplasarea zilnică a locuitorilor prin finanțarea de campanii de conștientizare și educație pentru schimbarea modului de transport și finanțarea unor soluții de măsurare a transportului activ (pietonal, biciclist) și ponderea lor în mobilitatea urbană.
- În cazul în care emisiile de carbon al combinatului Azomureș și al termocentralei de la Iernut nu pot fi reduse la nivelul preconizat până la sfârșitul programului ce soluții propuneți pentru a compensa aceste emisii? Credem că soluții naturale cum ar fii împăduriri în zone degradate ale județului, creșterea spațiilor verzi prin metode inovative (i.e. păduri Miyawaki) în orașe ar oferi soluții viabile pentru a contracara emisiile de dioxid de carbon a județului.

Cu stimă

Asociația Focus Eco Center, Dr. Hajdu Zoltán, Președinte

Asociația Milvus, Papp Tamás, Președinte

Asociația Pando, Dr. Hajdu László Hunor, Președinte

Asociația UnDAverde, Klaus Birthler, Președinte

Societatea pentru tineret Outward Bound Romania, Horváth Kovács Ádám, Director Executiv

Fundația Comunitară Mureș, Gál Sándor, Director executiv

Tg. Mureș, 14 Decembrie 2023